FARMAKOLOGIA · RATOWNICTWO MEDYCZNE

Papaweryna

Papaverini hydrochloridum — lek rozkurczający mięśnie gładkie

Grupa: spazmolityk miotropowy **Postać:** 40 mg / 2 ml **Kluczowe:** iv bardzo powoli

01 · CHARAKTERYSTYKA

Z opium, ale nie opioid

GRUPA

Spazmolityk

Miotropowy — działa wprost na mięsień

POSTAĆ W ZRM

40 mg / 2 ml

20 mg/ml

DROGI

im · sc · iv

Dożylnie tylko bardzo powoli

Nie przeciwbólowy: łagodzi ból kolkowy przez rozkurcz, nie przez blokadę bólu.

02 · MECHANIZM DZIAŁANIA

Blokuje fosfodiesterazę, mięsień się rozluźnia

1. Fosfodiesteraza

Niewybiórcze hamowanie PDE — rośnie cAMP i cGMP

2. Wapń

Mniej Ca^{2+} w komórce, słaba blokada kanałów wapniowych

3. Rozkurcz

Drogi żółciowe, moczowe, jelita, naczynia i oskrzela

Rozszerza też naczynia — stąd **zaczerwienienie twarzy** i spadek ciśnienia.

03 · FARMAKOKINETYKA

Szybko po iv, krótko w organizmie

Minuty

Początek iv; im i sc nieco później

1–2 h

Okres półtrwania; działanie kilka godzin

Wątroba

Metabolizm; metabolity wydalane z moczem

Niewydolność wątroby: lek się kumuluje; przewlekle może też uszkadzać wątrobę.

04 · WSKAZANIA W ZRM

Kiedy sięgamy po papawerynę

Kolka nerkowa
Skurcz moczowodu przy kamicy

Kolka żółciowa
Skurcz dróg żółciowych i zwieracza Oddiego

Kolka jelitowa
Bolesne skurcze przewodu pokarmowego

Skurcz naczyń
Zastosowania głównie szpitalne

W praktyce łączona z lekiem przeciwbólowym, np. metamizolem.

05 · DAWKOWANIE

40–80 mg dla dorosłego

Pacjent	Dawka jednorazowa	Uwagi
Dorosły, im lub sc	40–80 mg	1–2 ampułki
Dorosły, iv	40 mg	Bardzo powoli, pod kontrolą EKG
Dawka dobowa	Wg ChPL	Zwykle do ok. 300 mg
Dziecko	Wg ChPL	W ZRM stosowana rzadko

Przeliczenie: 20 mg/ml → 40 mg = 2 ml. Do iv rozcieńcz i podawaj przez kilka minut.

06 · BEZPIECZNE PODANIE

Szybko iv = groźne zaburzenia rytmu

Przed podaniem

- EKG — wyklucz blok AV
- Zmierz RR
- Rozważ im zamiast iv

W trakcie

- Rozcieńczona, przez kilka minut
- Monitor EKG
- Obserwuj pacjenta

Reakcja

- Przerwij podawanie
- Hipotensja: pozycja, płyny
- Arytmia: postępuj wg ALS

W ZRM bezpieczniejsza jest droga domięśniowa — zwłaszcza bez stałego monitorowania.

Przeciwwskazania, działania niepożądane, interakcje

Przeciwwskazania

- Blok AV III stopnia
- Ciężka niewydolność wątroby
- Nadwrażliwość
- Ostrożnie: jaskra, ciąża

Niepożądane

- Zaczerwienienie, pocenie
- Hipotensja, tachykardia
- Zawroty głowy, senność
- Arytmie po szybkim iv

Interakcje

- **Lewodopa** → słabsze działanie
- **Leki hipotensyjne** → spadek RR
- **Alkohol, leki nasenne** → senność

08 · PORÓWNANIE

Trzy leki rozkurczowe w kolce

Cecha	Papaweryna	Drotaweryna	Hioscyna
Mechanizm	PDE niewybiórczo	PDE4	Antycholinergiczny
Typ	Miotropowy	Miotropowy	Neurotropowy
Serce	Arytmie po szybkim iv	Hipotensja po iv	Tachykardia
Jaskra	Ostrożnie	Ostrożnie	Przeciwwskazana
Drogi	im, sc, iv	im, iv, po	iv, im, po

PODSUMOWANIE

Pięć rzeczy do zapamiętania

Spazmolityk	Miotropowy; z opium, ale nie opioid
Inhibitor PDE	Rozkurcza mięśnie gładkie i naczynia
40 mg = 2 ml	Dorosły 40–80 mg im lub sc
Powoli iv	Szybki wstrzyk grozi arytmią — monitoruj EKG
Z analgetykiem	Sama nie znosi bólu — łącz np. z metamizolem

Źródła: ChPL papaweryny · podręczniki farmakologii · rozporządzenie MZ z 22.06.2023 r.